

יום ג', ח' בניסן תשס"ד (30 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"...שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו..." [ההגדה לפסח]

מפרשים כי מה שעומד לכלותינו בכל דור ודור הוא ה"לא אחד" שלנו, או במלים של המן הרשע: "ישנו עם אחד מפורד בין העמים... ודתיהם שונות מכל עם, ואת דתי המלך אינם עושים..." [אסתר ג' 8]. כלומר, כח העם היהודי הוא בכח האחדות שלו. האירוע הנ"ל מדגים לכאורה תופעה זו, אך מבחן הזמן מלמד אותנו ש"אלו ואלו דברי אלוקים חיים".

מתנגדים – כינויים של יהודים באירופה המזרחית, שערכו מלחמה בחסידות עם הופעתה, והוסיפו להתנגד לה עם התפשטותה. נמנו עמהם בעיקר יהודי ליטא ורוסיה הלבנה. בהשראת הגר"א [הגאון ר' אליהו מווילנא, 1720-1797] ותלמידיו, יצרו תנועה דתית המתחרה בחסידות. אשיותיה היו החשבת לימוד התורה, הקפדה על חיים צנועים ופרישות, ועל חיים מוסריים שלמים (הכינוי "פרושים" דבק במיוחד ב"מתנגדים" שעלו בראשית המאה ה-19 לארץ-ישראל).
ההתנגדות לחסידות נבעה מכמה טעמים: -

- ❖ החסידות קמה לאחר שדעכה התנועה השבתאית (משיחות שקר, בראשות שבתאי צבי, 1626-1676). היתה חרדה מובנת לגבי כל תנועה חדשה שצפה ועלתה;
 - ❖ החסידות שמה דגשים על עניינים שלא היו מקובלים עד אז. החסידות הדגישה את הכוונה והאמונה לעומת הלימוד והבקיאות. לדעת המתנגדים, היא זנחה את הערך העליון של תלמוד תורה.
 - ❖ החסידות מטפחת את האמונה ב"צדיקים" ובבעלי מופתים, אם כי דבר זה מקובל מאד בעדות המזרח.
 - ❖ החסידים אימצו לעצמם "נוסח ספרד" בתפילה וכן מנהגים חדשים אחרים.
- בראשיתה היתה המחלוקת בין החסידים למתנגדים קשה מאד, והיא הביאה להחרמת כתבי החסידים היום, **ח' בניסן**, בשנת תקל"ב (1772) ולשריפתם. אף הגיעו להלשנה על החסידים בפני השלטונות. בעקבות פעילותם של המתנגדים, היתה ליטא במאה ה-19 למרכז הישיבות הגדול ביותר בתפוצות, ומכאן גם צמחה תנועת "המוסר". בשנת תקס"ח (1808) עלתה לארץ-ישראל קבוצה של תלמידי הגר"א בראשותו של ר' מנחם משקלוב. תחילה הם השתקעו בטבריה, אך בשנת 1815 יסדו קהילה אשכנזית בירושלים.
[אנציקלופדיה לבית ישראל]

מעניין לעניין, לקראת חג הפסח הקרב ובא ממש...

שתיים הן המצוות שאותן מטילה התורה על האב לגבי בניו. **חייב האב ללמד** את בנו תורה, שנאמר: "ולמדתם אותם את בניכם..." [דברים י"א 19] ו**חייב האב לספר** לבניו ולבנותיו על עניין יציאת מצרים בליל הפסח, שנאמר: "והגדת לבנך ביום ההוא לאמור..." [שמות י"ג 8].
[שמירת שבת כהלכתה]

ובכן, כמה עניינים הקשורים לחג הפסח:

ראשון למועדים הוא חג המצות. שבעה ימים מיום ט"ו (15) בניסן עד יום כ"א (21) בו. ולמה אנו קוראים לו "חג הפסח" [ולא חג המצות, כפי שכתוב בתורה]? משום שהיו מקריבים את קרבן

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', ח' בניסן תשס"ד (30 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הפסח ב-י"ד (14) בו בין הערביים, והיו אוכלים אותו בליל חמישה-עשר בו, ועל-שם תחילת החג
נתפשט השם "פסח" לכל החג. {ההמשך, בע"ה, מחר} [הלכה לעם]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל